Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2019/1009 vad gäller den digitala märkningen av EU-gödselprodukter

(COM(2023) 98 final – 2023/0049 (COD))

(2023/C 293/16)

Föredragande: **John COMER**

Remiss	Europaparlamentet, 13.3.2023
	Rådet, 6.3.2023
Rättslig grund	Artiklarna 114 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av sektionen	1.6.2023
Resultat av omröstningen	38/0/2
(för/emot/nedlagda röster)	
Antagande vid plenarsessionen	14.6.2023
Plenarsession nr	579
Resultat av omröstningen	
(för/emot/nedlagda röster)	209/0/4

1. **Slutsatser och rekommendationer**

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK) ståndpunkt:

1.1 Tillhandahållandet av frivillig digital märkning av gödselprodukter är en mycket positiv utveckling och allt bör göras för att uppmuntra de ekonomiska aktörerna att övergå till digital märkning.

1.2 Risken för en digital klyfta måste övervakas noga. Digitaliseringen skulle kunna leda till att vissa utsatta grupper hamnar ännu mer på efterkälken trots bestämmelsen att ett alternativ måste tillhandahållas på begäran. Det vore tillrådligt med en tidsplan och större klarhet om hur detta alternativ skulle fungera i praktiken.

1.3 De ekonomiska aktörer som väljer att använda digital märkning bör vidta särskilda åtgärder utöver vad som föreslås av kommissionen för att rekommendera och uppmuntra slutanvändarna att konsultera den digitala etiketten.

1.4 Vissa slutanvändare oroar sig för att webbplatserna för digital märkning är förknippade med överdriven spårning. Tillräckliga garantier måste ges för att onödig spårning inte kommer att äga rum.

1.5 EESK välkomnar detta förslag eftersom det är inriktat på att ytterligare effektivisera användningen av gödselprodukter, minska kostnaderna och främja digitaliseringen av jordbrukssektorn, vilket är positivt.

1.6 En rekommendation om att utföra markprovtagning innan gödselprodukter används bör lyftas fram på den fysiska etiketten och på den digitala etiketten. En sådan åtgärd skulle vara bra för miljön och spara pengar.

1.7 Utformningen och formatet, inklusive minsta teckenstorlek, för fysiska etiketter bör fastställas i förslaget för att säkerställa tydligare kommunikation.

1.8 Det rekommenderas att det för förpackningar med gödselprodukter på 1 000 kg eller mer endast bör krävas en digital etikett om de ekonomiska aktörerna beslutar att använda digital märkning. För förpackningar med gödselprodukter under 1 000 kg bör det alltid krävas en fysisk etikett, även om de ekonomiska aktörerna beslutar att använda en digital etikett.

2. **Bakgrund**

2.1 Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 ([1]) infördes märkningskrav som är mycket mer omfattande än kraven i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 ([2]). Denna nya förordning återspeglade nya sociala krav och farhågor samt det faktum att dessa nya regler öppnar EU-marknaden för gödselprodukter som är innovativa och okända och kräver mer detaljerade instruktioner till slutanvändaren.

2.2 Etiketter överfulla med information är svåra att läsa. Alltför detaljerade uppgifter kan skymma det viktiga budskap som slutanvändaren behöver.

2.3 De ekonomiska aktörerna har svårt att hantera sådana etiketter, och de är förknippade med högre kostnader på grund av behovet av att regelbundet uppdatera etiketterna.

2.4 Den föreslagna ändringen av förordning (EU) 2019/1009 styrs av samma allmänna mål som gällande förordning (EU) 2019/1009, nämligen att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön samt en välfungerande inre marknad.

2.5 Kommissionen identifierade följande två specifika problem som detta förslag syftar till att lösa:

— Förbättra fysiska etiketters läsbarhet.

— Underlätta de ekonomiska aktörernas hantering av etiketter.

2.6 Enligt artikel 6.7 i förordning (EU) 2019/1009 ska alla märkningskrav i bilaga III uppfyllas på den fysiska etiketten.

2.7 Genom detta förslag införs en frivillig digitalisering av etiketterna för EU-gödselprodukter. Tillverkare, importörer eller distributörer kan besluta om de ska införa digitala etiketter för EU-gödselprodukter.

2.8 De ekonomiska aktörer som väljer digital märkning kan sätta alla märkningsuppgifter enligt bilaga III på en digital etikett när de tillhandahåller gödselprodukter till andra ekonomiska aktörer som inte är slutanvändare. Gödselprodukter som tillhandahålls i bulk eller i förpackningar över 1 000 kg kan också tillhandahållas med enbart en digital etikett till alla enheter, inbegripet slutanvändare.

2.9 De ekonomiska aktörer som använder en digital etikett när de tillhandahåller gödselprodukter till slutanvändare i förpackningar på högst 1 000 kg kommer att behöva tillhandahålla en fysisk etikett utöver den digitala etiketten.

2.10 Den fysiska etiketten måste innehålla all information om skyddet av människors hälsa och miljön samt den viktigaste informationen om produktens agronomiska effektivitet och innehåll, eller annan information som behövs efter köpet, såsom information om säker lagring och bortskaffande.

2.11 I förslaget fastställs allmänna regler för digitalisering av etiketter utan åtskillnad mellan yrkesmässiga och icke yrkesmässiga slutanvändare. I synnerhet måste de ekonomiska aktörerna se till att den digitala etiketten kan nås kostnadsfritt och är lättillgänglig i hela EU under en period på fem år efter det att produkten har släppts ut på marknaden. Den fysiska etiketten måste innehålla en databärare (t.ex. QR-kod eller URL) för att enkelt ge tillgång till den digitala etiketten utan att man behöver en särskild eller unik applikation. Webbplatsen för den digitala etiketten måste innehålla den information som krävs enligt bilaga III separat från annan information om marknadsföring eller andra specialerbjudanden. Webbplatsen för den digitala etiketten får inte vara förknippad med onödig spårning.

2.12 Informationen på digitala etiketter måste på begäran också göras tillgänglig på alternativa sätt för att tillgodose behoven hos utsatta användare som inte är förtrogna med eller villiga att använda digitala etiketter.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1009 av den 5 juni 2019 om fastställande av bestämmelser om tillhandahållande på marknaden av EU-gödselprodukter och om ändring av förordningarna (EG) nr 1069/2009 och (EG) nr 1107/2009 samt om upphävande av förordning (EG) nr 2003/2003 (EUT L 170, 25.6.2019, s. 1).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel (EUT L 304, 21.11.2003, s. 1).

2.13 Om den digitala etiketten av någon anledning tillfälligt inte är tillgänglig måste ett alternativ tillhandahållas utan att man behöver begära det.

2.14 Förslaget ger kommissionen befogenhet att ytterligare anpassa bilaga III genom att besluta vilka märkningsuppgifter som kan tillhandahållas i digital form till slutanvändare när det gäller förpackningar på 1 000 kg eller mindre beroende på samhällsutvecklingen.

2.15 Kommissionen uppger att förslaget är förenligt med EU:s bredare politik för den europeiska gröna given, som syftar till att ta itu med de dubbla utmaningarna med den gröna och den digitala omställningen.

2.16 Förslaget syftar till att ytterligare effektivisera användningen av gödselprodukter, minska märkningskostnaderna och främja digitaliseringen av jordbrukssektorn, samtidigt som överensstämmelse med EU:s bredare politik för en hållbar och smart framtid säkerställs.

3. **Allmänna kommentarer**

3.1 EESK välkomnar detta förslag om att införa digital märkning av gödselprodukter. Det är ett led i en allmän tendens att utöka digitaliseringen av produktinformation och produktmärkning.

3.2 Gödselprodukter som uppfyller EU-normer för hälsa, säkerhet och miljö (CE-märkning) kommer att kunna åtföljas av information på en digital etikett.

3.3 Etiketter som är överfulla med information är ett stort problem. Viktig information är ofta svår att hitta, och därför tenderar slutanvändarna ibland att ignorera etiketter med alltför detaljerade uppgifter. I det sätt på vilket bilaga III för närvarande genomförs försöker man uppenbart sätta alltför mycket information på en fysisk etikett. Möjligheten att använda digitala etiketter är ett stort steg framåt. Digital märkning innebär att den fysiska etiketten kan innehålla den verkligt nödvändiga informationen samt en länk till den digitala etiketten.

3.4 I förslaget ges kommissionen befogenhet att ytterligare anpassa bilaga III genom att besluta vilka märkningsuppgifter som kan tillhandahållas digitalt. Befogenheten ger kommissionen möjlighet att flytta befintliga uppgifter från den fysiska etiketten till den digitala etiketten.

3.5 Den digitala etiketten måste innehålla information som gör det möjligt att identifiera och kontakta tillverkaren av produkten, CE-märkningen och en motsvarande hänvisning till ett anmält organ.

3.6 Det finns ingen bestämmelse i förslaget som reglerar den fysiska etikettens storlek och utformning.

3.7 En effektivare användning av gödselprodukter är ett viktigt inslag i från jord till bord-strategin, där ett mål fastställs om att minska näringsförlusterna med 50 % och användningen av gödselmedel med 20 % fram till 2030. Kommissionen uppger att detta förslag stöder tendensen att förbättra effektiviteten i användningen av gödselprodukter. Det är inte obligatoriskt att ta upp frågan om markprovning på den fysiska etiketten. Markprovning skulle främja en effektivare användning av gödselprodukter.

3.8 Om de ekonomiska aktörerna väljer att använda en digital etikett bör det finnas en extra kraftfull rekommendation till slutanvändarna att konsultera den digitala etiketten så att de kan dra största möjliga nytta av den obligatoriska informationen om produkten.

3.9 Det är frivilligt för de ekonomiska aktörerna att använda digital märkning. För att främja en mer omfattande användning av digital märkning bör man dock prioritera att uppmuntra de ekonomiska aktörerna att övergå till digital märkning.

3.10 Behovet av att öka effektiviteten i användningen av gödselprodukter betonas i EU-meddelandet om gödselmedel från 2022. ([3]) Användningen av digitala verktyg är en viktig möjliggörande faktor i denna process.

3.11 Digital märkning bör möjliggöra bättre kommunikation om egenskaperna hos och den effektivaste användningen av gödselmedel, vilket kommer att gynna miljön och medföra besparingar för slutanvändarna.

3.12 EESK välkomnar att villkoren för att genomföra digital märkning införs på EU-nivå, eftersom detta skapar lika villkor och därmed förbättrar den inre marknaden samtidigt som en hög skyddsnivå säkerställs i enlighet med kraven i förordning (EU) 2019/1009. Dessutom kan eventuella ändringar av den digitala märkningen endast göras på EU-nivå.

([3]) Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Säkerställa tillgång till gödselmedel till överkomliga priser (COM(2022) 590 final) (EUT C 184, 25.5.2023, s. 109).

3.13 I förslaget anges att förpackningar över 1 000 kg ska betraktas som bulkleveranser. Det skulle ha varit att föredra om förpackningar på 1 000 kg betraktades som bulkleveranser och det för förpackningar under 1 000 kg krävdes en fysisk etikett utöver den digitala etiketten.

3.14 Risken för en digital klyfta för utsatta användare måste klargöras ytterligare. Enligt kommissionens förslag måste ett alternativ till den digitala etiketten tillhandahållas på begäran. Det finns dock ingen tidsplan för hur snabbt ett sådant alternativ kan göras tillgängligt för utsatta slutanvändare.

3.15 EESK betonar behovet av att se till att webbplatser för digital märkning inte är kopplade till några onödiga spårningssystem.

Bryssel den 14 juni 2023.

Oliver RÖPKE
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande